

KITAIBELIA	XIII. évf. 1. szám	pp.: 55-61.	Debrecen 2008
------------	--------------------	-------------	---------------

Florisztikai adatok Észak-Magyarországról

VOJTKÓ András

Eszterházy Károly Főiskola Növénytani Tanszék, Eger vojtko@ektf.hu

Jelen közleményben az elmúlt évek jelentősebb florisztikai adatait gyűjtöttem össze. Az enumerációban előnyben részesítettem az adott tájegység flórájára új fajokat, illetve a korábbi munkák kiegészítéseként jelentősnek ítélt új előfordulásokat. A terepi megfigyelések javarészt a térségben folytatott vegetációtérképezési munkáim, illetve a Magyarország Flóratérképezése kutatási program keretei között végzett terepbejárásaim eredményeként születtek. A szélesebb elterjedési területtel rendelkező fajok tömeges adatai nem itt, hanem a készülő térségi publikációkban fognak megjelenni a közeljövőben. Az adatokat tájegységenként elkülönítve közlöm, a Soó-Synopsis sorszámai szerint (Soó 1964-1980)..

Nyugat-Cserhát: Naszály és környéke

- P.7. *Equisetum telmateia* Ehrh. – A Diós-hegy keleti aljában futó völgyben, gyertyános-tölgyes társulásban. Első észlelése a Naszályból. A Cserhát keleti felén gyakoribb (HARMOS et al. 2001), a Börzsönyben is elterjedtebb (NAGY 2004).
9. *Nigella arvensis* L. – Kosd: Borhordó út. A Naszályból nem volt ismert.
18. *Aconitum vulparia* Rchb. – Szendehely-Katalinpuszta: Lósi-patak völgye az erdészháznál, illetve a Lósi-patak forrása körül is, az Urasági-erdő gyertyános-tölgyesében. A Naszály központi részén több helyről ismerjük. A Cserhátban még Alsópetény mellett él a faj (BÁNKUTI 2000), a Börzsöny völgyeiben viszont sok helyen előfordul (NAGY 2004).
338. *Galega officinalis* L. – Szendehely-Katalinpuszta: Gyadai-rét. Korábbi irodalom nem említi (VOJTKÓ 1995).
599. a. *Dipsacus* × *pseudosylvestris* Schur (*D. fullonum* × *D. laciniatus*) – Szendehely-Katalinpuszta: Gyadai-rét. Korábbi irodalom nem említi (VOJTKÓ 1995).
601. *Cephalaria transsylvanica* (L.) Schrad – A Naszály déli előterében él, több erdősztyepp fajjal együtt (*Nepeta panonica*, *Nonea pulla*, *Phlomis tuberosa*, *Salvia aethiopsis* - VOJTKÓ 2003a).
881. *Scrophularia umbrosa* Dum. subsp. *neesii* (Wirtg.) E. Mayer – Szendehely-Katalinpuszta: Gyadai-rét és Urasági-erdő, Naszály északi oldala: Szalmás-árok.
1161. *Monotropa hypopitys* L. – Diós-hegy keleti aljában futó völgyben, gyertyános-tölgyes társulásban. A Naszályról először PINTÉR-TÍMÁR (2006) jelzi.
1212. *Inula helenium* L. – Szendehely-Katalinpuszta: Gyadai-rét. Korábbi irodalmakban csupán Vác helynévvel szerepel az előfordulása, (SOÓ 1970) a területet elsőként jellemző Veszelszki Antal nyomán. Konkrétan a Naszályból nem volt ismert.
1391. *Sonchus palustris* L. – Szendehely-Katalinpuszta: Gyadai-rét. A Naszályból eddig nem volt adata, viszont a Cserhátban nem ritka (BÁNKUTI 2000).
1747. *Ornithogalum sphaerocarpum* Kern. – Szendehely-Katalinpuszta: a Gyadai-rét szárazabb típusú gyepjeiben. Alapvetően a Dunántúlon elterjedt faj új adata, egyben a legészakibb ismert hazai előfordulása (vö. FARKAS 1999).
1919. *Carex pendula* Huds. – Naszály északi oldala a Szalmás-árok mellett (PINTÉR Balázssal közös terepbejárás eredménye). Új faj a Naszály flórájában, a közeli Börzsönyben elterjedtebb (NAGY-SZMORAD 2000).
1989. *Festuca altissima* All. – A Naszály északi oldalának sziklaerdeiben fordul elő, ott gyakori és jellemző faj. A korábbi összefoglalóból (VOJTKÓ 1995) kimaradt.
2058. *Trisetum flavescens* (L.) P.B. – Szendehely-Katalinpuszta: Gyadai-rét. Új faj a flórára.

Keleti-Cserhát

- P.16. *Botrychium lunaria* (L.) Sw. in Schrad. – Mátraszőlős: Magas-verő andezit sziklagyepjében 1 tő. Új a Kelet-Cserhátra, a Naszályról ismert (PINTÉR-HÁZI 2002)
653. *Geranium pratense* L. – Buják: a Bokri-hegy alatt, a kőkeresztnél, Galambos-patak Ny-i rétje.
- Viszonylag ritka előfordulású faj, eddigi adatai szörványosak, konkrét helymegjelölés nélkül.
768. *Teucrium botrys* L. – Mátraszőlős: Purga délkeleti alja. Korábbi szakirodalom említi a Keleti-Cserhátból, konkrét helymegjelölés nélkül (VOJTKÓ 2003b, VOJTKÓ-HARMOS 2004). Az

- Északi-középhegységben ezen kívül biztosan csak a Tornai-karszton él ez az országosan is ritka faj (JAKUCS 1952, megerősítve SOMLYAY 2000).
878. *Scrophularia vernalis* L. – Szandavár északi oldala. A Cserhát legszebb és legtipikusabb törmelékerdejében *Geranium lucidum* társaságában.
943. *Orobancha purpurea* Jacq. – Garáb: Nagy Rudas teteje, *Festuca*-s gyepekben, *Achillea*-n elősködve. Új a Kelet-Cserhátra, legközelebb Bárna mellett a Szerkőn (CSIKY et al. 1999) és a Börzsönyben (NAGY 1997) fordul elő.
1119. *Viola alba* Bess. – Sámsonháza: Csüd-hegy, Sátoros-hegy, Tepke gerinc. Figyelmet érdemlő, szélesebb elterjedésű faj. Főként tölgyesekben, savanyodó, kötött talajon.
1742. *Scilla bifolia* L. s. l. – Mátraszőlős: a Tep-kút körüli füzesekben több százas nagyságrendű populációban él. A Cserhátból ismert Buják és Ecseg mellől (HARMOS et al. 2001). Legközelebb a Salgó sziklaerdeiben és a Karancson él (CSIKY 1997, 1998).

Heves-Borsodi-dombság

- P.20. *Ophioglossum vulgatum* L. – Járdánháza: Cselény-völgy füzesében 50 tő körüli populáció. Új a dombságra.
- P.27. *Phyllitis scolopendrium* (L.) Newman – Arló: Bábos-völgy. Igen ritka a dombságban, eddig pár helyről került elő.
- P.46. *Polystichum aculeatum* (L.) Roth – Istenmezeje: Fehér-kő-alja bükkös vízmosásban 30 tő körüli állomány. Eddigi lelőhelyei Domaháza (BARTHA 1997), Bárna, Arló, Tarnalelesz (CSIKY et al. 1999).
214. *Alchemilla monticola* Opiz – Járdánháza: Csanálos-völgy. A dombságra új.
631. *Linum hirsutum* L. subsp. *glabrescens* (Rochel) Soó – Észak-Magyarországon az eddigi adatai Zagyvaróna, Rónafalu térségéből származtak (CSIKY et al. 1999), a szlovák oldalról Fülel mellől van herbáriumi példánya (MTM Növénytár). A Heves-Borsodi-dombságból több helyről került elő: Bekölce: Bükk-tető, Róna-bükk, Borsodnádásd, Járdánháza félszáraz gyepeiben él.
878. *Scrophularia vernalis* L. – Istenmezeje: Fehér-kő-alja bükkös vízmosásban. Ritka faj a dombságban.
1306. *Carlina acaulis* L. – Járdánháza, Cselény-völgy. A dombságra új.
1577. *Primula vulgaris* Huds. – Kisfüzes: a Som-hegy oldalában 2007-ben 5 meddő tő. Legközelebbi előfordulása Mátrafüred (FEHÉR 1989, MAGOS et al. 2006). A Kárpát-medencében élő populációk elterjedési térképét Sramkó (2004) szerkesztette meg. A Magyarország védett növényei (FARKAS 1999) fajra vonatkozó előfordulási adatai zavaróak, mind a pétérvásárai, mind a kisfüzesi előfordulások erre a lelőhelyre vonatkoznak, amelyet 1969-óta ismerünk (CZENTHE–CZENTHE 1969).
1839. *Orchis tridentata* Scop. – Járdánháza: Csöves-hegy. A dombságban nem ritka orchidea.

Bükk hegység és környéke

Az utóbbi évek terepbejárásainak jelentősebb új adataival egészítem ki a korábbi flóraművet (VOJTKÓ 2001), néhol a hibás tételek javításával aktualizálva a fajok elterjedését.

- P.27. *Phyllitis scolopendrium* (L.) Newman – Eger: Városhal utca. Rakott kőfal repedésében, spontán megtelepedés. Egy kisebb tő.
- P.40. *Phegopteris connectilis* (Michx.) Watt – Kerecsend: Berek-erdő. SCHMOTZER Andrásal közösen talált előfordulás, völgyalji gyertyános-tölgyesből. A Bükkben igen ritka (Leány-hegy, VOJTKÓ 2001), a Bükkalján való megjelenése igen érdekes.
- P.46. *Polystichum auleatum* (L.) Roth – Rejtek: 1.sz. kőfülke közelében hársas-kőrises sziklaerdőben, és a Pénzpatoki-víznyelő töböroldalában, szurdokerő társulásban.
13. *Aquilegia vulgaris* L. – Felsőtárkány: Pes-kő, sziklai bükkösben.
18. *Aconitum vulparia* Rchb. – Eger-Felnémet: Berva-völgy, Szarvaskő: Eger-patak, Vízköze, Nyugodó-dűlő. A korábbi megfigyeléseket pontosítva (VOJTKÓ 2001) megállapítható, hogy a Bükk délnyugati felén megjelenik a faj. Ettől nyugatra a Mátrában több előfordulása ismert (VRABÉLYI ap SOÓ 1937, HARMOS–SRAMKÓ 2000, SRAMKÓ et al. 2003), északra is él a Heves-Borsodi-dombságban (SULYOK–SCHMOTZER 1999), de itt ritka. A hegység fő tömbjéből azonban még nem sikerült bizonyítani az előfordulását.
78. *Spiraea media* Fr. Schm. – Pontosítva a bükki monográfia (VOJTKÓ 2001) adatait: Szarvaskő: Keselyű-bérc és Vár-hegy (kimaradtak), illetve a Galya-kopasza és a Cserepeskő is kétszer szerepel más-más községhatárral feltüntetve. A helyes település Felsőtárkány mindkét esetben.
- 92.a. *Sorbus latifolia* (Lam.) Pers. – Felsőtárkány: Hegyes-kő-alja 4 tő, Hegyes-kő 15 fa, köztük több termő példány, Oltár-kő 11 egyed, Peskő-katlan további 5 fa. A Bükk-fennsík déli sziklaperemének (Kövek vonulata) botanikai értékét emelik a

- Sorbus fajhibridek helyben keletkezett egyedei. Az endemikus *Sorbus*-ok mennyiségénél körülbelül kétszer annyi van a szülőfajokból (*S. torminalis*, *S. aria*, *S. graeca*). Maga a hibrid igen ritka, az Északi-középhegységben ezen kívül csupán a Tornai-karszton (lásd lejjebb) fordul elő. A terület értékét növeli még a *Cotinus coggygria* kis fává nőtt, idős, reliktum példányai. A *Sorbus* hibridek északi országrészen élő állományairól kevés utalást találunk, a legtöbbet JÁVORKA (1926) és KÁRPÁTI (1960) publikációiban olvashatunk. Napjainkban csupán KÉZDY (1997) említi.
97. *Rubus saxatilis* L. – Miskolc-Ómassa: Szuszogó
175. *Potentilla rupestris* L. – Felsőtárkány: Heregrét. Prodán 1909-es adatának megerősítése SÜLYOK József érdeme. Ezzel bizonyítottá vált mindkét szakirodalmi adat napjainkban (további adatait lásd még PIFKÓ–BARINA 2004).
177. *Potentilla micrantha* Ram. ex Lam. et DC. – A flóramű nem hoz aktuális előfordulást (VOJTKÓ 2001), majd később ismertté vált a faj a Gilitka-völgyből (SRAMKÓ et al. 2003). Újabb adatai a hegység délnyugati feléről: Berva-bérc, Új-határ-tető (az utóbbi KIRÁLY Gergő megfigyelése). A faj elterjedési területe vékony sávban sűrölja a Bükk délnyugati szélét.
201. *Agrimonia procera* Wallr. – Új adata Eger-Lillafüredi út mentén: Nagy-Dél-sár.
233. *Padus avium* Mill. – A Bükk északi felén, Dédestapolcsány mellett a Csondró-patak mentén. Nem volt aktuális adata a Bükkből.
238. *Amygdalus nana* L. Új adata Tard: Alsó-szoros. Aktuális előfordulását a Bükkalján PIFKÓ–BARINA (2004) adja.
308. *Trifolium hybridum* L. – Aktuális adata nem szerepel a flóraműben, felszáraz gyepekben szórványos. Eger-Felnémet: Berva területén.
367. *Vicia sparsiflora* Ten. – Új előfordulása Tard: Alsó-szoros, tölgyesben.
383. *Lathyrus laevigatus* (W et K.) Gren. subsp. *transsylvanicus* (Spr.) Breistroffer – Miskolc-Ómassa: Köpüs, Heteméri-rét. Az újabb előfordulások és a régiak populációinak megerősödése az egyébként igen sziszifertőzött állomány terjeszkedését mutatják, valószínűleg a károsítók számára kedvezőtlen időjárás miatt.
396. *Lathyrus sylvestris* L. – Szilvásvár: Falu-veroje, Horotna-völgy. Újabb előfordulási adatok erről a ritka, a hegységben mézskerülő tölgyesekben élő fajról.
426. *Chamaenerion dodonaei* Holub – Eger-Felnémet: Berva-bérc kőbánya, Felsőtárkány dolomitbánya, Tardosi kőfejtő. (Az utóbbi SÜLYOK József találta.) Felhagyott bányaudvarokban terjedőben levő és a védettségi státuszt kevésbé kiérdemlő fajról van szó. Hazai terjedésére MOLNÁR V. hívta fel a figyelmet (MOLNÁR V. et al. 2000).
599. *Dipsacus fullonum* L. – Répáshuta: Tebe-puszta.
657. *Tribulus terrestris* L. – Felsőtárkány erdei vasút kiinduló állomása és annak útvonala mentén a Varró-házig. A vasúti sínek mentén terjedő faj expanziójára korábban MOLNÁR V. et al. (2000), legutóbb DANCZA et al. (2002) világtított rá.
758. *Echium russicum* J.F.Gmel. – Cserépváralja: Szaduszka-tető. A déli hegylábi területekről, a Kő-völgy mentén a hegység belseje felé való terjedés újabb állomása. Szyeppreten. (Bükkalján előforduló térképét lásd PIFKÓ–BARINA 2004).
870. *Kickxia elatine* (L.) Dum. – Aktuális adata nem szerepel a flóraműben. Előfordul Eger-Felnémet: Berva. Szántókon, parlagokon, gyepekben.
876. *Misopates orontium* (L.) Raf. – Új adatai: Eger-Felnémet: Berva. Szántókon, parlagokon, gyepekben.
898. *Veronica longifolia* L. – Új adata Cserépváralja: Kő-völgy. Völgyalji mocsárterén. Legközelebb Bogácson (Schmotzer 1997) és Harsánynál (PIFKÓ–BARINA 2004).
1084. *Hesperis sylvestris* Cr. – Új előfordulása Szarvaskő: Nyugodó-dűlő.
1105. *Reseda luteola* L. – Új előfordulásai Noszvaj: Bükkös-tető, és Várkút. Legközelebb a falu felett emelkedő Árpád-tetőn (PIFKÓ–BARINA 2004).
1149. *Hypericum maculatum* Cr. – Új észlelése: Lusta-völgy, a Kurtabérci erdősz emlékmű körül.
1277. *Petasites albus* (L.) Gärtn. – Újabb adata Miskolc-Ómassa: Vadkert.
1278. *Erechtites hieracifolia* (L.) Raf. ex DC. A bükki flóraműben Budai és Hulják gyűjtésein kívül, valamint Moesz irodalmi adatait kivéve nem találunk információt a fajról (VOJTKÓ 2001). Napjainkban főként a Bükk déli részén észleltem a növényt, amely vágásokban, utak mentén elég szórványosan, Felsőtárkány térségében, a Nyírjes, Nagy-Bánya-bérc, Petres-oldal területén él. SIMON (2000) láperdei fajként jellemzi, de mind a Bükkben, mind a Zempéni-hegységben (lásd később) főként vágásterületek, nyílt felszínnek szárazságot is tűrő, pionír jellegű növényeként ismert.
1376. *Podospermum canum* C.A.Mey. – Új előfordulás Felsőtárkány: Lök-völgy. Az utak szószása következtében terjedhetett el a Bükk belsejében. A Bükkaljáról ismert (PIFKÓ–BARINA 2004).
1391. *Sonchus palustris* L. Répáshuta: Tebe-puszta
1442. *Melandryum noctiflorum* Fr. – Nem szerepel aktuális előfordulási adattal. Kiegészítés: Eger-Felnémet: Berva. Szántókon, parlagokon, gyepekben.

1458. *Silene conica* L. – Nem szerepelt a bükki flóraműben, új adatai Eger-Felnémet: Berva, Tard: községi legelő. Szántókon, parlagokon, gyepekben. Északon regisztráltak Bárna és Kishartyán mellett (CSIKY et al. 1999), valamint a Medves-fennsík déli peremén él (CSIKY 2004).
1466. *Dianthus collinus* W. et K. Újabb előfordulásai Kerecsend: Berek-erdő, a Tardonai-dombvidéken Herbolya: Mandulás, és Kakas-hegy. Legközelebb ide Sajópüspökínél található (SULYOK–SCHMOTZER 1999). SZIRMAI-CZÓBEL (2006) nem említik a Tardonai-dombságból.
1578. *Primula elatior* (L.) Grufbg. – Újabb Dél-bükki észlelései Felsőtárkány településhez tartozó Völgyfő: Gerzsény, és Kis-Táskás.
1844. *Orchis pallens* L. – Szilvásvár: Hármaskút mögött, a Nagy István-erőse déli aljában hegyi réteken.
1855. *Corallorhiza trifida* Chatelain – Új adata Felsőtárkány: Cserepes-kő.
1991. *Vulpia myuros* (L.) C.C.Gmel. – Nem szerepelt aktuális adattal a flóraműben. Ismertté vált Cserépváralja község felett a Mangó-tető szikláiról.
2008. *Poa pannonica* Kern. subsp. *scabra* (Kit.) Soó – A Déli-bükkből ismert faj újabb adatai a Karud-hegy, és Cserépváralja feletti Mangó-tető.
2080. *Calamagrostis varia* (Schrad.) Host – A meglévő Bükk-fennsíkon található populációk mellé kiegészítésként Vadkert. Veres-sár-völgy.

Aggteleki-karszt és Cserehát

- P.47. *Polystichum braunii* (Spenner) Fée – Trizs: Tó-berkéhez vezető patak felső szakaszán égeres forráslámpban (VOJTKÓ 2004a). Az adat megerősítése. A fedett karszt és a Putnoki-dombság ÉNy-DK-irányú fővölgyeiben, a különleges mikroklíma és a földrajzi helyzet miatt több ritka montán elem fordul elő pl. *Dentaria glandulosa* (PENKSZA–MALATINSZKY 2001), *Carex hartmanii* (VOJTKÓ et al. 1998), *Geum rivale* és *Glyceria nemoralis* (PENKSZA–SOMLYAY 1999), *Glyceria declinata* (SOMLYAY 2000), *Primula elatior* (PENKSZA–MALATINSZKY 2006).
- 92.a. *Sorbus latifolia* (Lam.) Pers. – Jósvafő: a 20-as határkaró töbrének peremén: Dobos. Több fatermetű és kisebb példány. Ezzel 7-re nőtt a hibrid berkenye előfordulási adata a karszton (vö VOJTKÓ 1997, 2004b). Hazai tekintetben kevés utalást találunk, napjainkban csupán KÉZDY (1997) említi.
178. *Potentilla supina* L. – Tornaszentandrás belterület. A település egy pontján, vízvezető árokban kis populáció.
580. *Sambucus racemosa* L. – Aggtelek: Hármashatár pionír erdeiben termő példány. Eddig a Dusa-oldalról és a Ló-kosárról (SOMLYAY–LŐKÖS 1999), valamint az Alsó-hegyről és a Vecsem-bükk területéről (SZMORAD 1999, 2000) ismertük.
603. *Succisella inflexa* (Kluk) Beck – Hidvérgárdó: az Alsó-hegy alatti gyepekben. Legközelebb Tornaszentjakabnál, valamint Bódvalenke és Bódvaszilás mellett (PENKSZA–SALAMON 1997a,b).
653. *Geranium pratense* L. – Hidvérgárdó: Nagy-kő alja. A szlovák határhoz közeledve megnövekszik a faj előfordulási gyakorisága, így a Hernád-völgy térségében is igen gyakori (lásd lejjebb).
688. *Fraxinus ornus* L. – Tornaszentandrás: Templom-domb. Az Aggteleki-karszt több pontján él, a Cserehától nem ismertük.
770. *Teucrium scordium* L. – Becskeháza: Juhász-patak völgye, sásos mocsárréten. A széles völgytalp vízben bővelkedő társulásában gyakori még az *Iris sibirica*, *Sanguisorba officinalis*, *Sonchus palustris*, *Veronica longifolia* is.
785. a. *Prunella × bicolor* Beck (*P. grandiflora × laciniata*) – Jósvafő: a 20-as határkaró körüli töbrök dolomit sziklagyepjeiben.
1063. *Dentaria glandulosa* W. et K. ex Willd. – Szin: Vizes-vég-oldal, Perkupa: Telekes-oldal. A Karsztról több helyről ismert, pl. Kecső-völgy, Jósua-völgy, Ménes-völgy. A Bódva széles völgyéből nem volt adata, a telekes-oldali egyben az eddig ismert legdélebbi pontja a Kárpátokból átnyúló areának a térségben.
1152. *Hypericum elegans* Stephan ex Willd. – Bódvárakó: Esztramos sziklagyepben. Legközelebb a Zempléni-hegységben Abaújszántó mellett (PIFKÓ–SOMLYAY 2003) és a Bükkből a Bélkőről ismert (BOROS ap. VOJTKÓ 2001), habár ez utóbbi helyről aktuális előfordulása nem bizonyított.
1212. *Inula helenium* L. – Komjátí: Bódva-völgy. A Tornaszentandrásra és Bódvalenkére menő útkereszteződés közelében található füzes mocsárrét szélén *Gratiola officinalis*, *Veronica longifolia* társaságában. Legközelebb Szögligetnél. A Cserehát déli területeiről több adata is van (Szikszó, Szakácsi) (ezek felsorolását lásd VIRÓK et al 2004).
1615. *Polygonum bistorta* L. – Kány: Homolya égeresben. A Cserehátból több helyről is ismert, főként a Rakacai-völgymedencéjéből.
1851. *Dactylorhiza fuchsii* (Druce) Soó – Aggtelektől délre, a fedett-karszt területén gyertyános-tölgyesekben él: Nagy-völgy-tető, Kerek-erdő, Nyilas.
1904. *Carex brizoides* Jusl. ex L. – Kány: Homolya, égeresben.

Zempléni-hegység és Hernád-völgy

A fajok egy része szerepelt egy korábbi publikációban, azonban pontosabb helymegjelölés nélkül, tágabb környezetbe helyezve az előfordulásukat (VOJTKÓ 2006).

- P. 7. *Equisetum telmateia* Ehrh. – Pusztafalu: Alsó-patak mente. Égeresben és nedves réten.
- P. 29. *Asplenium ruta-muraria* L. – A Zemplénben igen ritka páfrányfaj előfordulása: Hejce belterület. A Szerencs-patak felett átfelülő híd meszes kötőanyaga miatt telepedhetett meg a növény és függőyszerű sűrű bevonatot képez a kövek között.
- P.46. *Polystichum aculeatum* (L.) Roth. – Füzér: Kövecses-völgy 1 tő, Hollóháza: Nyíri-patak völgye 30 tő. A hegységben viszonylag ritka faj.
- P.47. *Polystichum braunii* (Spencer) Fée – Regéc: Gönci- (Nagy-) patak-völgye stabil populáció, Kis Sertés-hegy (Aranybánya) 3 tő. A hegységben igen ritka előfordulású faj.
17. *Aconitum variegatum* L. subsp. *gracile* (Rchb.) Gáyer – Füzér: Oláh-rét égerese, Telkibánya: Osva-völgy. Az eddig ismert lelőhelyei: Mátyás király-kútja, Gyertyánkúti-rétek.
97. *Rubus saxatilis* L. – Regéc: Amádé-oldal (Bartusok). Mészkerülő bükkösben *Daphne mezereum*, *Dryopteris dilatata*, *Ribes alpinum*, *Rosa pendulina*, *Vacinium myrtilus*, *V. vitis-idaea* társaságában. Feltehetően erről a lelőhelyről közölte korábban Hulják is a *Ribes alpinum*-ot, azonban a *Rubus saxatilis*-t nem sorolja fel a fajok között (HULJÁK 1997). Eddig két helyről ismertük: Hollóháza: Hosszú-bérc, Nagyhuta: Rostalló.
197. *Geum aleppicum* Jacq. – Telkibánya: Osva-völgy, réten és gyertyános-tölgyesben, út mentén. Bizonyítottan jelenleg a Csereháton (PENKSZA–SALAMON 1997) és a Tornai-karszton él (VOJTKÓ 1997).
412. *Lythrum virgatum* L. – Füzér: Drahos. Hegyi réten, igen ritka.
481. *Anthriscus nitida* (Wahlbg.) Hazsl. – Rostalló: Vajda-völgy égerese. Somlyay a Száraz-kút-völgy égeresében gyűjtötte (MTM Növénytár).
506. *Pimpinella major* (L.) Huds. – Kéked patak-völgy, nedves rétek. Kevés adata ismert a hegységből, legközelebb a Gyertyánkúti-réteken él (MATUS 1997).
- 540.a. *Heracleum mantegazzianum* Somm. et Lev. – Gönc: Nagy-patak-völgye. Rostalló körül intenzíven és fékezhetetlenül terjed, hasonló gondot jelenthet új lelőhelyén, ha nem lépünk időben.
543. *Laserpitium pruthenicum* L. – Füzér: Drahos. Kevés előfordulási adata ismert, legközelebbi a Gyertyánkúti-rétek (MATUS 1997).
653. *Geranium pratense* L. – Gyakori a Hernád-völgy településein (Tornyosnémeti, Hidasnémeti, Kéked, Gönc, stb.) és Telkibánya körül, valamint a Hegyközben de még felhatol a rétekre is (Gyertyánkúti-rétek: MATUS 1997).
705. *Asclepias syriaca* L. – Gönc: Nagy-patak-völgye. Száraz, felhagyott gyümölcsös szélén terjedőben.
891. *Veronica montana* Jusl. – Füzér: Polyánka bükkösben. Az Északi-középhegységben biztosan a Börzsönyből, a Mátrából és a Karancs-Medvesről ismerjük (NAGY 2007, HARMOS–SRAMKÓ 2000, SRAMKÓ et al. 2003, CSIKY 1997, 1998).
1056. *Cardamine flexuosa* With. – Hollóháza: Les-hegy, forráslápban. Első említése az Északi-középhegységből. Határozásomat SOMLYAY Lajos revideálta.
1139. *Thlailanda dubia* Bunge – A Hernád-menti települések nem ritka kúszónövénye: Abaujvár, Zsujta belterület.
1183. *Jasione montana* L. – Pusztafalu: Tolvaj-hegy, Telkibánya: Les-hegy.
1226. *Telekia speciosa* (Schreb.) Baumg. – A Zemplénbe szerencsétlenül betelepített faj „új” előfordulási helyein intenzíven terjed (Rostalló és környéke, Vajda-völgy és környéke). Új megtelepedése: Gönc: Nagy-patak-völgye, égeres szélén.
1278. *Erechtites hieracifolia* (L.) Raf. ex DC. – Gönc és Telkibánya feletti erdőkben, erdővágások területén néhol igen tömeges. A Hernád-völgy és a Cserehát elterjedési adatait VIRÓK et al. (2004) munkájában találjuk.
1511. *Spergula arvensis* L. – Pusztafalu: Tilalmas. A Zemplénből nem ismertük. A szlovák határhoz közeli szántón és felhagyott parlagokon gyakori.
1648. *Alnus incana* (L.) Moench – Füzér: Oláh-rét égerese. PAPP Viktor Gábor adatainak megerősítése (ap. KIRÁLY–KEVEY 1999). Több fa termetű példány égerlápban *Aconitum variegatum* subsp. *gracile*, *Dentaria glandulosa*, *Dryopteris assimilis*, *D. dilatata*, *Scrophularia umbrosa* subsp. *elata* társaságában.
1722. *Allium ursinum* L. – Fony: Rezső-bácsi kútjától északra gyertyános-tölgyesben és égeresben. Legközelebb Kassánál bükkösökben (BORBÁS 1896), illetve a Hernád túlpártjáról, a Bódva-menti Esztramos tövéből ismert (elterjedési térképét lásd SRAMKÓ 2004).
2146. *Typha laxmannii* Lepechin – Füzér: Némethidülő. Hazánkban a legészakibb előfordulása a fajnak. Legközelebb a Hernád-parton fordul elő, és Rudabányán az egykori vasércbánya területén él még (VIRÓK et al. 2004).

Köszönetnyilvánítás

Köszönöm Csiky János és Szomorad Ferenc alapos lektori munkáját, Sulyok Józsefnek és Király Gergelynek, hogy közlésre átengedték adataikat, Schmotzer Andrásnak, Pintér Balázsnak a közös terepbejárásokat, Somlyay Lajosnak a szakmai konzultációkat és gyűjtött növényeim revideálását. Külön köszönöm Csiky Jánosnak az angol nyelvű összefoglalót. Munkámat támogatta a Magyarország Flóratérképezése kutatási program (NKFP 2002/0050-3B), a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság és az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság, valamint Papp Viktor Gábor természetvédelmi örkerület vezető.

Summary

Floristic data from Northern Hungary

A. VOJTKÓ

The author has collected his most important floristic data from the last years. *Ornithogalum sphaerocarpon* Kern. and *Cardamine flexuosa* With. are new to the North Hungarian Mountain Range. *Equisetum telmateia* Ehrh., *Galega officinalis* L., *Dipsacus* × *pseudosylvester* Schur, *Inula helenium* L., *Sonchus palustris* L. and *Carex pendula* Huds. are new taxa to the Naszály region whereas *Botrychium lunaria* (L.) Sw. in Schrad., *Teucrium botrys* L. and *Orobancha purpurea* Jacq. are new for the Eastern Cserhát. *Ophioglossum vulgatum* L., *Alchemilla monticola* Opiz and *Carlina acaulis* L. are new species to the Heves-Borsod Hills. In the center of the North Hungarian Mts., in the Bükk and in its surroundings *Phegopteris connectilis* (Michx.) Watt, *Aconitum vulparia* Rchb., *Potentilla rupestris* L., *Padus avium* Mill., *Chamaenerion dodonaei* Holub, *Erechtites hieracifolia* (L.) Raf. ex DC. and *Vulpia myuros* (L.) C.C.Gmel. are new elements to the regional flora. In the region of the Aggtelek Karszt and the Cserhát Hills the occurrence of *Teucrium scordium* L., *Hypericum elegans* Stephan ex Willd. and *Dactylorhiza fuchsii* (Druce) Soó should be highlighted. *Rubus saxatilis* L., *Geum aleppicum* Jacq., *Anthriscus nitida* (Wahlbg.) Hazsl., *Veronica montana* Jusl., *Alnus incana* (L.) Moench, *Allium ursinum* L. and *Typha laxmannii* Lepechin are worth mentioning species from the Zemplén Mts. and in the Hernád valley.

Irodalom

- BÁNKUTI K. (2000): *Luzula forsteri* (Sm.) DC. a Mátrában, adatok a Cserhát flórájához. – *Kitaibelia* 5: 61-62.
- BARTHA Cs. (1997): Florisztikai adatok a Hangony-völgyből. – *Kitaibelia* 2: 69-71.
- BORBÁS V. (1896): Abauj-Torna vármegye flórája. Külön lenyomat a „Magyarország Vármegyéi és Városai” (Magyarország Monográfiája) című munkából. pp.: 439-446.
- CZENTHE B. – CZENTHE H. (1969): *Primula vulgaris* Huds. a Tarna-vidéken. – *Bot. Közlem.* 56(3): 175.
- CSIKY J. (1997): Adatok a Medves környéki bazaltvidék növényvilágáról. – *Kitaibelia* 2: 78-83.
- CSIKY J. (1998): Adatok a Karancs hegység növényvilágához. *Kitaibelia* 3: 131-135.
- CSIKY J. – SULYOK J. – SCHMOTZER A. (1999): Adatok a Salgótarján körüli oligocén kori homokkő flórájához. – *Kitaibelia* 4: 55-63.
- DANCZA I. – PÁL R. – CSIKY J. (2002): Zönologische Untersuchungen auf den Bahngeländen vorkommender *Tribulus terrestris* L. Unkrautgesellschaften in Ungarn. – *Zeitschrift für Pflanzenkrankheiten und Pflanzenschutz* 18: 159-166.
- FARKAS S. (1999): *Ornithogalum sphaerocarpon* Kern. In: FARKAS S. (szerk.): Magyarország védett növényei. – Mezőgazda Kiadó, Bp. p.: 285.
- FEHÉR M. (1989): *Primula vulgaris* Huds. a Mátrában. – *Fol.Hist.-nat.Mus.Matr.* 14: 38.
- HARMOS K. – SRAMKÓ G. (2000): Adatok a Mátra edényes flórájához. – *Kitaibelia* 5: 63-78.
- HARMOS K. – SRAMKÓ G. – STADLER Á. (2001): Adatok a Cserhát edényes flórájához. – *Kitaibelia* 6: 73-86.
- HULJÁK P. (1997): Néhány újabb adat a Zempléni-hegység dendroflórájának ismeretéhez. – *Kitaibelia* 2: 44-45.
- JAKUCS P. (1952): Új adatok a Tornai-karszt flórájához, tekintettel a xerotherm elemekre. – *Ann. Biol. Univ. Hung.* 1: 245-260.
- JÁVORKA S. (1926): A *Sorbus torminalis* (L.) CR. magyar keverékfajai. – *Magyar Botanikai Lapok* 25: 83-90.
- KÁRPÁTI Z. (1960): Die *Sorbus*-Arten Ungarns und der angrenzenden Gebiete. – *Feddes Repertorium* 62: 71-331.
- KÉZDY P. (1997): A hazai flóra endemikus *Sorbus* kistípusainak taxonómiai vonatkozásai. – *Kitaibelia* 2(2): 193-196.
- KIRÁLY G. – KEVEY B. (1999): Hamvas éger (*Alnus incana*). In: BARTHA D. – BÖLÖNI J. – KIRÁLY G. (szerk.): Magyarország ritka fa- és cserjefajai I. – *Tilia* 7: 24-36.
- MAGOS G. – SRAMKÓ G. – URBÁN L. (2006): Adatok a Mátra hegység flórájának ismeretéhez. – *Kitaibelia* 11: 64.

- MATUS G. (1997): Florisztikai kutatások a zempléni Gyertyánkúti-réteken. – *Kitaibelia* **2**(2): 313-316.
- MOLNÁR V. A. – MOLNÁR A. – VIDÉKI R. – PFEIFFER N. – GULYÁS G. (2000): Néhány adat Magyarország flórájának ismeretéhez. – *Kitaibelia* **5**(2): 297-303.
- NAGY J. (1997): Adatok a Börzsöny hegység flórájához. – *Kitaibelia* **2**: 27-32.
- NAGY J. (2004): A Börzsöny-hegység edényes flórája és a Központi-Börzsöny erdővegetációja. – PhD Értekezés, Pécs, 126 pp.
- NAGY J. – SZMORAD F. (2000): Adatok a Börzsöny-hegység flórájához IV. – *Kitaibelia* **5**: 205-207.
- PENKSZA K. – SALAMON G. (1997a): Adatok a Cserehát, a Bódva-völgy és a Rakacai-völgymedence flórájához I. – *Kitaibelia* **2**: 33-37.
- PENKSZA K. – SALAMON G. (1997b): Adatok a Cserehát, a Bódva-völgy és a Rakacai-völgymedence flórájához II. – *Kitaibelia* **2**(2): 131-232.
- PENKSZA K. – SOMLYAY L. (1999): A *Geum rivale* L. felfedezése Magyarországon. – *Kitaibelia* **4**(2): 273-275.
- PENKSZA K. – MALATINSZKY Á. (2001): Adatok a Putnoki-dombság edényes flórájához. – *Kitaibelia* **6**: 149-155.
- PENKSZA K. – MALATINSZKY Á. (2006): Újabb adatok a Putnoki-dombság flórájához. – *Kitaibelia* **11**: 71.
- PIFKÓ D. – SOMLYAY L. (2003): Adatok a Zempléni-hegység flórájához. – *Kitaibelia* **8**: 187.
- PIFKÓ D. – BARINA Z. (2004): Adatok a Bükkalja flórájához. – *Kitaibelia* **9**: 151-164.
- PINTÉR B. – HÁZI J. (2002): Újabb florisztikai adatok a Visegradense és a Neogradense flórájárás területére. – Aktuális flóra- és vegetációkutatás a Kárpát-medencében V. Összefoglalók, Pécs, pp.: 119-120.
- PINTÉR B. – TÍMÁR G. (2006): Újabb florisztikai érdekességek a Naszályról. – *Kitaibelia* **11**: 73.
- SCHMOTZER A. (1997): Florisztikai adatok a Déli- és az Északi-Bükkből. – *Kitaibelia* **2**(1): 71-74.
- SIMON T. (2000): A magyarországi edényes flóra határozója. – Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- SOMLYAY L. (2000): Adatok a Dunazug-hegység, a Tornai-karszt és környéke flórájához. – *Kitaibelia* **5**: 47-52.
- SOMLYAY L. – LÖKÖS L. (1999): Florisztikai és taxonómiai kutatások a Tornense területén. – *Kitaibelia* **4**: 17-23.
- SOÓ R. (1937): A Mátrahegység és környékének flórája. – Magyar Fórumúvek I. Debrecen, 89 pp.
- SOÓ R. (1964, 1966, 1968, 1970, 1973, 1980): A magyar flóra és vegetáció rendszertani-növényföldrajzi kézikönyve I., II, III, IV, V, VI. – Akadémiai Kiadó, Budapest
- SRAMKÓ G. (2004): „Dunántúli” közép-dunai flóraválasztós fajok a Matricum flórájában. – *Kitaibelia* **9**: 31-56.
- SRAMKÓ G. – VOJTKÓ A. – HARMOS K. – MAGOS G. (2003): Adatok a Mátra és környéke edényes flórájának ismeretéhez. – *Kitaibelia* **8**: 139-160.
- SULYOK J. – SCHMOTZER A. (1999): Adatok a Tarnavidék és a Bükk északi előterének flórájához. – *Kitaibelia* **4**(2): 367-380.
- SZIRMAI O. – CZÓBEL Sz. (2005): Védett növényfajok előfordulása a Tardonai-dombságban. – *Kitaibelia* **10**: 115-120. (2006)
- SZMORAD F. (1999): Adatok az Aggteleki-karszt és a Galyaság flórájához I. – *Kitaibelia* **4**: 77-82.
- SZMORAD F. (2000): Adatok az Aggteleki-karszt és a Galyaság flórájához II. – *Kitaibelia* **5**: 53-59.
- VIRÓK V. – FARKAS R. – SZMORAD F. – BOLDOGHNE SZÜTS F. (2004): Florisztikai adatok Borsod-Abaúj-Zemplén-megye északi részéről. – *Kitaibelia* **9**: 143-150.
- VOJTKÓ A. (1995): A Naszály hegy flórája. – *Acta Acad. Agr. Nova Series* **21**(1): 341-354.
- VOJTKÓ A. (1997): Új adatok a Tornai-karszt flórájához és vegetációjához. – *Kitaibelia* **2**(2): 248-249.
- VOJTKÓ A. (szerk., 2001): A Bükk hegység flórája. – Sorbus Kiadó, Eger, 340 pp.
- VOJTKÓ, A. (2003a): A váci Naszály sziklagyepeinek cönológiai vizsgálata. – *Bot. Közlem.* (2002) **89**(1-2):161-181.
- VOJTKÓ A. (2003b): A Keleti-Cserhát 1:10 000-es vegetációtérképezésének eredményei. – *Bot. Közlem.* **90**(1-2): 173-174.
- VOJTKÓ A. (2004a): *Polystichum braunii* (Spencer) Fée a Tornense flórájának új tagja. – *Kitaibelia* **9**: 221.
- VOJTKÓ, A. (2004b): Az Aggteleki-karszt növényföldrajzi jellegzetességei. – *Acta Acad. Paed. Agr.* **25**: 73-97.
- VOJTKÓ A. (2006): Vegetációtérképezés a Carpathicumban – Magyarországon. – *Kitaibelia* **11**: 21.
- VOJTKÓ A. – SCHMOTZER A. – PIFKÓ D. – FARKAS T. (1998): A *Carex hartmannii* Cajander újabb előfordulása és más kiegészítések a Tornense flórájának és vegetációjának ismeretéhez. – *Kitaibelia* **3**(2): 235-241.
- VOJTKÓ A. – HARMOS K. (2004): Növényelterjedési adatok és a vegetáció összefüggései a Keleti-Cserhátban. – Aktuális flóra- és vegetációkutatás a Kárpát-medencében IV. Előadások és poszterek összefoglaló kötet. Keszthely. p. 34.